

مرز بین تاریخ و رؤیا

گزستان روستایی است که شما را به اعماق تاریخ می برد

هوا کاملا تاریک بود که به گردنه چری رسیدیم؛ جاده‌ای پرپیچ و خم و کوهستانی که در بیشتر مواقع در زمستان به خاطر ریزش بهمین مسدود می شود. ما درست در بالاترین نقطه گردنه در طرف شانه خاکی جاده ایستادیم و محو تماشای آسمان پرستاره شدیم.

نیم ساعت بعد از حرکتمان از گردنه چری به گزستان رسیدیم. تمام ایوان‌های روستا با یک لامپ سفید روشن بود؛ انگار روشنائی رسم مردم این منطقه است. گزستان روستایی تاریخی است در مسیر جاده ابریشم و گورستانی باستانی دارد با سنگ‌هایی روی قبرهایش که به شکل شیر تراشیده شده و نماد شجاعت ایل بختیاری است. زیبایی‌های روستای گزستان و تاریخ کهن‌اش مرزی بین تاریخ و روایست. اگر به تاریخ کهن ایران برگردیم، اقوام کوچنده آریایی که بزرگ‌ترین امپراتوری تاریخ را در ایران ایجاد کردند، در این سرزمین کوهستانی زیست کرده‌اند و می‌گویند ایل بختیاری از نژاد همان کوچندگان آریایی هستند.

روستای گزستان میان دره‌ای در رشته کوه زاگرس پناه گرفته و رود خروشان بازفت از کنار آن عبور می‌کند. هر سال فصل بهار در بزرگ‌ترین کوچ ایران، ایل بختیاری به گزستان می‌رسد و از رودخانه بازفت عبور می‌کند.

سفر با کلک روی رودخانه خروشان

شاید باورتان نشود که هنوز مردمانی هستند که با کهن‌ترین قایق جهان به سمت دیگر رودخانه می‌روند. مسیر روستای گزستان یکی از راه‌های ایل‌رو از هزاران سال پیش تاکنون است و «بلم» یا «کلک» قایق‌هایی بودند که ایل به کمک آنها می‌توانست به سمت دیگر رودخانه برود.

خانه‌ای سیمانی با حیاطی بزرگ نزدیک رود بازفت محل اقامت‌مان بود. از در حیاط که داخل شدیم محمدعلی اسدی به استقبالمان آمد. او تنها کسی است که روش ساخت کهن‌ترین قایق ایران را می‌داند. ساعتی از شب را کنار خانواده اسدی همراه چای و گز بلداجی به گفت‌وگو نشستیم.

۳۵ سال است که کارش عبور دادن عشایر در فصل کوچ به سمت دیگر رودخانه است. می‌گوید شغل آبا و اجدادی‌اش است و بعد از او دیگر کسی نیست که کارش را ادامه بدهد. کلک‌ها به شیوه خاصی ساخته می‌شوند که منحصر به ایل بختیاری و عشایر این منطقه است. پوست گوسفند را باد می‌کنند و به زیر چوب‌ها می‌بندند و مثل یک قایق بادی رویش سوار می‌شوند.

همه چیز به گذشته‌های دور بازمی‌گردد؛ روزگاری که اهالی روستای گزستان به قدری رفت‌وآمدشان به شهر سخت بود که دست به ابداع تازه‌ای زدند. اهالی روستا برای رفتن به روستاهای آن طرف رودخانه، خرید و فروش یا سرزدن به دوستان و آشنایانشان نیاز داشتند که از این رودخانه عمیق عبور کنند و این کلک‌ها را با شیوه‌ای جدید ساختند. آقای اسدی تنها کسی در روستاست که این قایق‌ها را می‌سازد و با گرفتن مبلغی اهالی را از روی رودخانه عبور می‌دهد. البته این کار خطر برگشتن کلک و غرق شدن هم دارد که در فصول سرد که رودخانه خروشان و پرآب است، تنها به ضرورت انجام می‌شود. قرار بود ما هم فردا با همین قایق‌ها به آن سمت رودخانه برویم و شب با رؤیای کلک‌سواری به خواب رفتیم.

سنگچین‌هایی به عنوان راهنمای مسیر - ارتفاعات زاگرس